

Ortaöğretimde Fizik Öğretimi Programının Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi

Ali Osman ENGİN, Mehmet Şahin BÜLBÜL

Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kars-Türkiye

Yayın Kodu (Article Code): 09-10A

Özet: Bu araştırmada, ülkemiz Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak eğitim ve öğretim hizmetleri sunan, özel ve genel lise müfredat programı çerçevesinde öğrencilere yapılacak üniversiteye giriş sınavı gibi sınavlara yönelik öğretim hizmeti sunan dersanelerde görev yapan fizik öğretmenlerinin fizik öğretim programı ile ilgili görüş ve yorumlarına dayalı bir program değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmamızda öğretmenlerle ilgili kişisel bilgilere de yer verilmele beraber, mevcut durum ve öğretmenler tarafından önerilen durum konularında öğretmenlerin, hazırlamış olduğumuz anket sorularına vermiş oldukları cevapları, yüzdeler oranlar şeklinde değerlendirilerek o doğrultuda yorumlamalar yapılmıştır. Anket sorularımızla, fizik öğretim programı çerçevesinde yürütülen derslerin ve konuların amacı, uygulanan yöntemler, zaman ve araç gereçler, ders kitapları, sınıf mevcudu gibi eğitim girdileri ve bunların bilgi işlem basamağında işlenmesi etkinlikleri yoklanmıştır.

Anahtar kelimeler: Fizik öğretim programı, program değerlendirme, fizik program değerlendirmesi

The Evaluation of Physics Teaching Curriculum According to the Teachers' Point of Views at Secondary Education

Abstract: In this study a curriculum evaluation of education programme focusing on the physics teachers' point of views being busy with the teaching activities in some state and private high schools and private teaching courses trying to have the students win some important examinations such as university examination. In our study, some comments have been done and some recommendations have been given about the present and wanted situations of the physics programme belonging to the questionnaire questions given by the participant teachers with the help of percentage rates of the answers in addition to give the personal information about the teachers. Our questionnaire questions have been used to find out the aim of the physics lesson and subjects, the applied teaching strategies and techniques, time and teaching materials, course and text books and the amount of class students such as the sources of education and the activities worked out in the teaching procedures have been commended.

Key words: Physics teaching programme, The curriculum evaluation, Physics curriculum evaluation.

e-mail: osmanal@hotmail.com

Giriş

İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşan serbest piyasa ekonomisi, iş imkânlarını da zorlaştırmıştır. Bu nedenle temel bilimlerde öğrenim gören öğrenciler ise öğrenim gördükleri alanların dışında çalışmak zorunda kalmıştır. Sanayinin kâra yönelik, üniversitelerinse teorik odaklı öğrenim vermesi ve sanayide özellikle fizik alanına ihtiyacın çok olmaması işsizlik oranını arttırmaktadır. Bu nedenle sanayiye yönelik fizik eğitimi verilmeli, ihtiyaca yönelik bölüm açılmalı ve bu doğrultuda fizik programı yeniden değerlendirilmelidir (Çorumlu 1999).

Oluşturulması gereken yeni programın hazırlık safhasında ise öğretmenlerin program hakkındaki görüşleri ve düşünceleri önemsenmesi uygulanabilirliğini arttırmak için gereklidir (Yiğit ve Akdeniz 1999)

Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda hazırlanan programın ise hizmet-içi eğitim yöntemiyle öğretmenlere tanıtılması gerekmektedir (Çakmak 2004). Çünkü eğitim alanındaki bilgisayar, çoklu-ortam ve internet alanındaki teknolojik gelişmeler ile eğitim felsefesini etkileyen çoklu zekâ kuramında öğretmenin rolünün önemi olması gibi çeşitli konularda yapılan araştırmalar, programın tanıtımı esnasında öğretmenlerin hizmet-içi eğitime de ihtiyacı olduğunu ortaya koymaktadır (Kazak ve ark. 1999). Program yenilenmeli ve mevcut diğer eksikliklerde programın tanıtılacağı hizmet-içi eğitimleriyle tamamlanmalıdır.

“Geleneksel müfredat geliştirme yaklaşımlarıyla hazırlanan programların yetersizlikleri bilinmektedir. Bu tür programların yapıları ile ilgili iyileştirmeye dönük düzenlemeler, programdaki konulara ya yeni konuların eklenmesi ya da mevcut konuların yerlerinin değiştirilmesi şeklinde yapılmaktadır. Bu anlayış programların uygulanabilirliği açısından var olan sınırlandırmayı ortadan kaldırmamaktadır. Çünkü bu süreçte, programları uygulamakla görevli olan öğretmenden sınırlı olarak yararlanılmaktadır. Onların program hakkındaki görüşlerinin uygulamaya dönüştürülmemesi problemin kaynağı olarak tanımlanabilir. Oysa müfredat geliştirme, programların tüm öğelerinin araştırmacı bir

yaklaşımla ele alınarak, tasarlanmasını ve oluşturulmasını gerektirir. Müfredatla ilgili çalışmaların amaçlanan sonuçları verebilmesi için öğretmenin, eğitim-öğretim sürecinde programları uygulama görevinin yanında müfredat planlama, uygulama ve değerlendirme ile ilgili çalışmalara aktif katılmaları gereklidir” (Yiğit ve Akdeniz 1999).

Bu çalışma, bahsedilen öğretmen görüşlerini ve önerlerini içerdiği gibi eğitimleri esnasında edinemedikleri bazı eğitimsel donanımları da ortaya koy-maktadır. Çalışma aynı zamanda; gelişen şartlar doğrultusunda yapılacak fizik öğretimi programlarına ışık tutmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışma ile birlikte fizik öğretmenlerinin mevcut durum hakkında görüşleri alınmış ve böylelikle sorunlar belirlenmiş. Ayrıca sorunlar konusunda öğretmenlerin çözümleri de incelenmiş ve belirtilmiştir.

Öğrencilerin hayattan kopukmuş gibi öğrendiği fizik konularını dershanelerde test teknikleri doğrultusunda biçimlendirmeleri, üniversite yıllarında da aynı hatayı devam ettirmelerine neden olmaktadır. Öğrencilerin kavramakta sıkıntı yaşadıkları konuları ise en iyi derslerine giren öğretmenleri bilir. Bu nedenle fizik programı hazırlanırken öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerekliliği çalışmanın önemini daha da arttırmaktadır.

Yöntem

Araştırmamız, daha önce yapılan araştırmalarda kullanılan anketlerden yararlanılarak ve alan uzmanı görüşlerine başvurarak hazırlanan bir anketin, liselerde görev yapan fizik dersi öğretmenlerine uygulanması sonucunda elde edilen verilere dayandırılarak şekillenmiştir.

Anketimiz çeşitli değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır ve seçenek sayıları da bu doğrultuda değişmektedir. Her bölümdeki sorular değerlendirilmek istenilen alanların özelliklerine göre belirlenmiştir. Anket sorularına verilen cevaplar yüzdeler oranlar şeklinde değerlendirilmiştir.

1. Araştırma problemi:

Araştırmamızda aşağıda araştırma problemleri olarak belirlenen sorulara cevap aranmıştır.

* Liselerde uygulanan fizik öğretimi programı öğrencilerimizin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak düzeyde organize edilmiş midir?

* Uygulanan fizik öğretim programı çağdaş öğretim yöntemleri ve uygun destekleyici öğretim teknolojilerinin kullanımıyla desteklenmekte midir?

* Fizik eğitimi veren öğretmenler alanlarında yeterli düzeyde alan ve formasyon bilgilerine sahipler mi?

* Öğretmenler değişen ve gelişen bilgi teknolojileri kapsamında hizmet içi eğitim programlarına düzenli olarak katılmakta mıdır?

* Öğrencilerin uygulanan fizik programı çerçevesinde giriş davranışları ve hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli midir?

2. Araştırma evreni ve kullanılan örneklem

Araştırmamızın evreni, ülkemiz genelinde orta öğretim ve liselerde görev yapan öğretmenlerdir. Çalışmamızda evrenin tümüne ulaşma şansımız olmadığından, daha önce ifade ettiğimiz eğitim kademeleri itibarıyla Kars ili ve ilçelerindeki özel okullar, dershaneler ve devlet okullarında görev yapan fizik öğretmenleri araştırma örneklemini olarak belirlenmiştir. Ülkemiz genelinde eğitim programları merkezi olarak hazırlandığı için belirlediğimiz örneklemin evreni temsil yeterliliğinin olduğunu düşünüyoruz.

3. Varsayımlar

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin anket sorularına objektif olarak cevap verdikleri varsayılmaktadır.

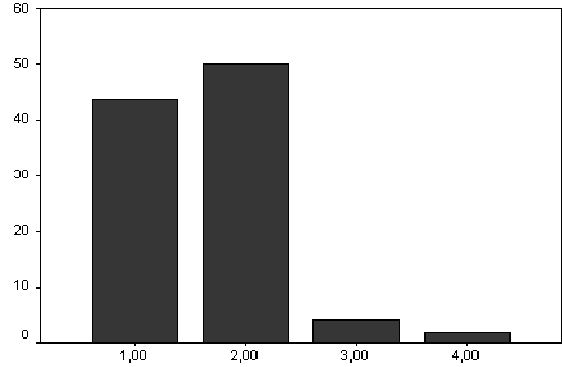
4. Sınırlılıklar

Çalışmamız, Kars ili ve ilçelerindeki okullarda fizik eğitimi veren öğretmenlerin değerlendirilmesi ile sınırlıdır.

Bulgular

Kişisel Bilgiler

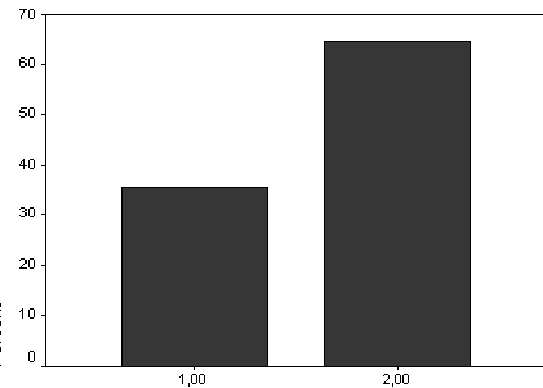
Tablo-2, Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullara Göre Dağılımları

1,00: Lise (f:21, %43,8), 2,00: Anadolu Lisesi (f:24, %50), 3,00: Özel Türk Lisesi (f:2, %4,2), 4,00: Özel Yabancı Lise (f:1, %2,1)

Çalışmamıza katılan öğretmenlerin %50 ile çoğunluğu Anadolu liselerinde çalışmaktadır. Bu liseler fiziki donanım ve destekleyici materyaller bakımından diğer devlet okullarından daha avantajlı durumda oldukları bilinmektedir. Ancak fiziki donanım, altyapı ve destekleyici araç ve gereç gibi eğitim sisteminin girdileri açısından daha dezavantajlı bir durumda olan liselerde görev yapan öğretmenlerin oranı da; %43,8 düzeyindedir. Diğer okullar özel okullar olmaları kaydıyla girdiler açısından daha avantajlı oldukları söylenebilir. Bunların oranlarının toplamı da; %6,3 gibi görünmektedir.

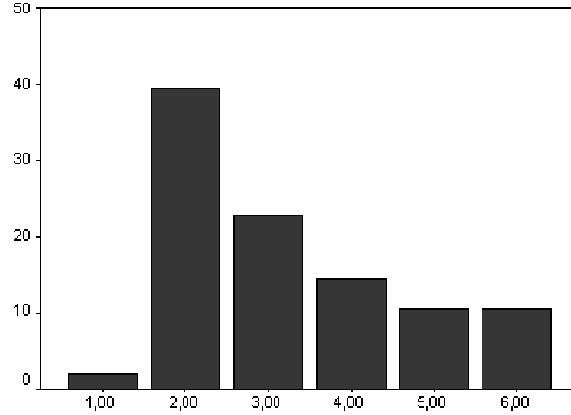
Tablo-2 , Öğretmenlerin Cinsiyet Dağılımları

1,00: Bayan (f:17, %35,4), 2,00: Erkek (f:31, %64,6)

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %64,6'lık bir oranının erkek olması bu meslek alanını tercih edenlerin çoğunluğunun erkek olduğunu ortaya koymaktadır.

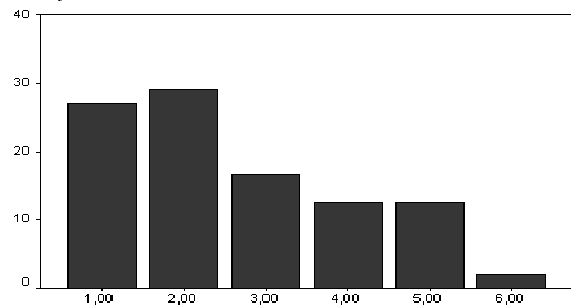
Tablo-3, Öğretmenlerin Yaş Dağılımları

1,00: 24 yaş (f:1, %2,1), 2,00: 25-29 yaş arası (f:19, %39,6), 3,00: 29-34 yaş arası (f:11, %22,9), 4,00: 35-39 yaş arası (f:7, %14,6), 5,00: 40-44 yaş arası (f: 5, %10,4), 6,00: 45- 49 yaş arası (f: 5, %10,4)

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin %2,1 gibi çok az bir miktarının yaş olarak 24 yaşın altında olması, normalde bir öğrencinin üniversiteyi bitirme yaşına tekamül etmesinden kaynaklanmaktadır. 25 ve 29 yaş arası öğretmenlerin %39,6'lık bir dilimle çoğunluğu oluşturması, olumlu bir durum olarak kabul edilebilir. Çünkü bu yaşlar mesleki bıkkınlığın oluşmadığı daha dinamik bir dönemi ifade ettiği düşünülebilir. Yaş oranının gittikçe düşmesi de olumlu bir dağılımdır. Çünkü öğretmen adaylarının daha çağdaş ve modern öğretim teknolojileri ile yetiştirilmiş olmaları, öğrenciler açısından önemlidir.

Tablo-4, Öğretmenlerin Mesleki Deneyimleri Dağılımı

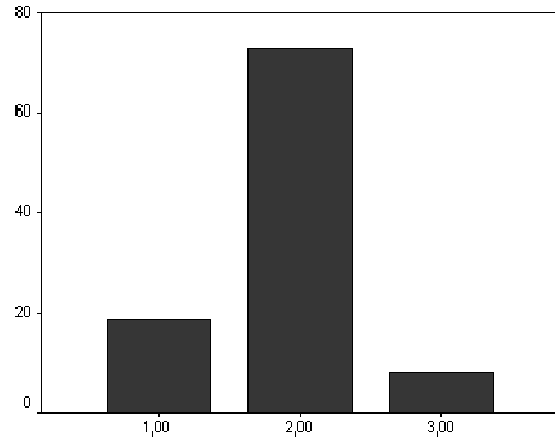

1,00: 4 yıl ve daha az (f:13, %27,1), 2,00: 5-9 yıl arası (f:14, %29,2), 3,00: 10-14 yıl arası (f:8, %16,7), 4,00: 15-

19 yıl arası (f:6, %12,5), 5,00: 20-24 yıl arası (f: 6, %12,5), 6,00: 25- 29 yıl arası (f: 1, %2,21)

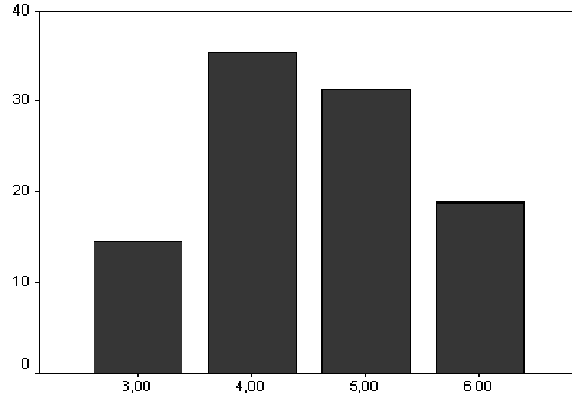
Grafik verilerine dayalı olarak öğretmenlerin çoğunluğunun 5 – 14 yıllık bir mesleki deneyime sahip oldukları gözlenmektedir. 15 ve 29 yıllık meslek yaşamına sahip olan öğretmenlerin ise daha azınlıkta olduğu gözlenmektedir.

Tablo-5, Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara Göre Dağılım

1,00:Fen Edebiyat Fakültesi (f:9, %18,8), 2,00: Eğitim Fakültesi (f:35, %72,9), 3,00: Diğer Fakülteler (f:4, %8,3)

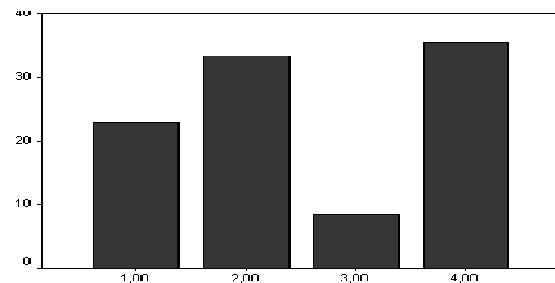
Ankete katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (%72) eğitim fakültesi mezunlarından oluşmaktadır. Geriye kalanlar ise, diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerdir. Öğretmenlik mesleğinin profesyonel düzeyde bir uzmanlık mesleği olması nedeniyle, bu meslek alanında görev yapacak olan kişilerin mutlaka alan ve öğretmenlik formasyon bilgilerini, yeterli düzeyde alabilmeleri için örgün bir öğretim programından geçirilmeleri gereği vardır. Bu noktadan bakıldığı zaman, %28'lik bir oranında öğrenciler açısından ihmal edilemeyecek kadar dezavantajlı bir durum oluşturabileceği unutulmamalıdır. Eğitim ve öğretim sürecinde böyle bir olumsuz durumdan bir öğrenci dahi etkilense, bunun ihmal edilemeyecek kadar bir olumsuzluk olduğu bilinmelidir.

Tablo-6, Öğretmenlerin Haftalık Ders Yüklerinin Dağılımı

3,00: 11-15 saat arası (f:7, %14,6), 4,00: 16-20 saat arası (f:17, %35,4), 5,00: 21-25 saat arası (f: 15, %31,3), 6,00: 26- 30 saat arası (f: 9, %18,8)

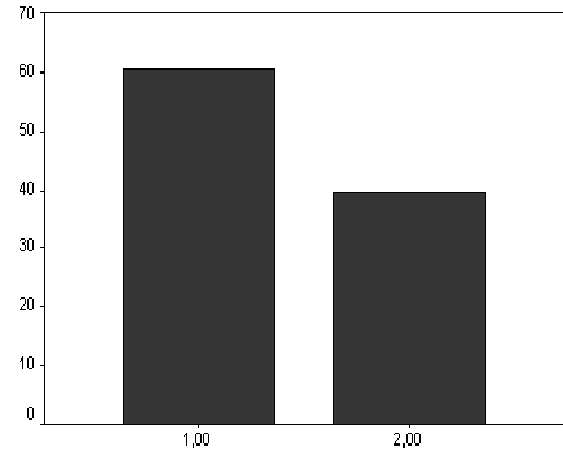
Grafik verilerinden öğretmenlerin haftalık ders saatleri açısından çoğunluğun %35,4'lük bir oranla 16 – 20 saatlik ders yüküne sahip oldukları anlaşılmaktadır. 21 ve 25 saatlik ders yüküne sahip olan öğretmenlerin oranı ise; %31,3 düzeyindedir. %18,8'lik bir öğretmen grubunun ise haftalık ders yükü 26 – 30 saat arasındadır.

Öğretmenlerin ders yüklerinin aşırı fazla olmasının, eğitim ve öğretim etkinliklerinin günümüzde artık bireysel farklılıkları dikkate alması ve rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin de insan psikolojisi ile ilgili gelişmeler kapsamında, bireye dönük hizmet alanları oluştur-masından ve bu her iki disiplin alanının bir yerde buluşup birbirlerini tamamlamalarından dolayı, öğretmenlerin öğren-cilerini zeka ve hazır bulunuşluk düzey-lerinin her boyutuyla tanımalarına önemli bir engel oluşturduğu gözlenmektedir.

Tablo-7, Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Kurslarına Katılım Oranları Dağılımı

1,00: Hiç katılmayan (f:11, %22,9), 2,00: Bir kez katılan (f:16, %33,3), 3,00: iki kez katılan (f:4, %8,3), 4,00: üç kez katılan (f:17, %35,4)

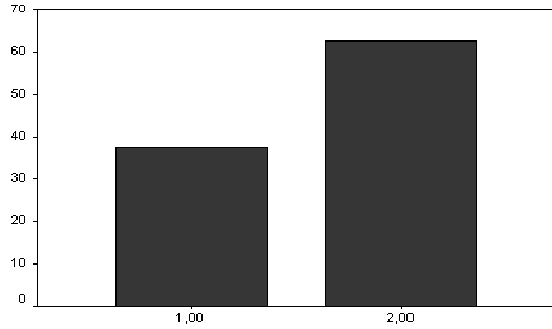
Grafik bilgileri, öğretmenlerin %35,4'lük bir bölümünün üç kez, %33,3'nün bir kez, %8,3'nün iki kez katıldıklarını ve %22,9'luk bir öğretmen grubunun da hiç katılmadığını ifade etmektedir. Mevcut bilgilerin mutlak ve değişmez doğruları ifade etmediği ve o an için doğruya en yakın değerler olarak, devamlı değişip geliştiği bilinmektedir. Öğretmenlerin bu değişim ve dönüşüm süreci içerisinde, hizmet içi eğitim uygulamaları ile kendilerini güncellemeleri, bilginin bilimselliği ve hayata uygunluğu açılarından önemlidir. Burada %22,9'luk bir öğretmen grubunun hiçbir hizmet içi eğitim kursuna katılmamış olması eğitim ve öğretim uygulamaları adına üzerinde durulması gereken bir durumdur.

Tablo-8, Öğretmenlerin Büyük Bir Fizik Laboratuvarında Çalışma Oranları

1,00: Evet (f:29, %60,4), 2,00: Hayır (f:19, %39,6).

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu büyük bir fizik laboratuvarında çalıştıklarını belirtmişler ve onların üçte ikisine yakın bir oranda öğretmen ise böyle bir imkândan yararlanamadıklarını ifade etmişlerdir. Fizik dersi öğretim programında da belirtilmesi gerektiği gibi uygulamaların mutlaka yeterli düzeyde olması gereğinden hareketle bunun önemli bir noksanlık olduğu söylenebilir.

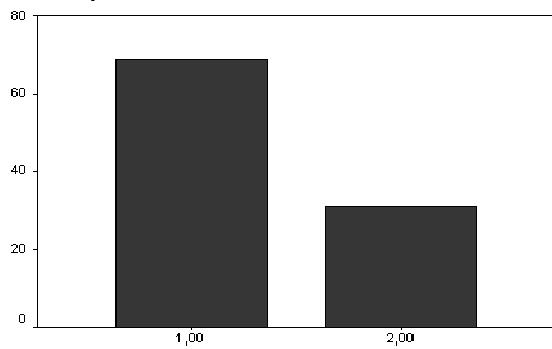
Tablo-9, Fizik öğretimiyle ilgili hazırlamış olduğu kitap, çeviri yada teksir edilmiş notlarının olup olmaması ile ilgili tablo değerleri

1,00: Evet (f:18, %37,5), 2,00: Hayır (f:30, %62,5)

Grafik - 9'daki verilerden, öğretmenlerin %62,5'lik bir oranda kendi hazırlamış oldukları kitap, çeviri veya ders notlarının olmadığını ortaya koymaktadır. Bu durum eğitim ve öğretim açısından ve öğrenciler için oldukça dezavantajlı bir durum oluşturacaktır. Çünkü bu öğretmenlerin sadece ellerindeki basılı materyal olan ders kitaplarına bağlı kalarak kendilerini sınırladıkları anlaşılmaktadır. Bilindiği gibi bu durum ders kitabı kullanmanın dezavantajlarından birisidir. Elbette ki burada beklenen, öğretmenlerin hemen hemen hepsinin bu tür çalışmalarının olmasıdır.

Tablo-10, Öğretmenlerin Alanlarıyla İlgili Süreli Yayınları Takip Etmeleri Dağılımı

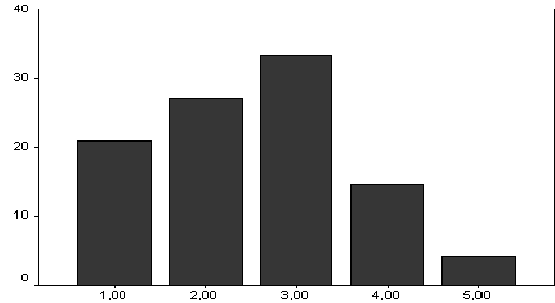
Öğretmenlerin alanlarıyla ilgili süreli yayınları takip edip etmediklerinin dağılımı; 1,00: Evet (f:33, %68,8), 2,00: Hayır (f:15, %31,3)

Bu grafikte verilen değerler çerçevesinde, öğretmenlerin çoğunluğunun alanları ile ilgili süreli yayınları takip ettiklerini göstermektedir. Bu olumlu bir durum olmakla beraber, edemeyenlerin oranının % 31,3 olması, öğret-

menlerin kendilerini güncellemeleri noktasında ihmal edilemeyecek bir oranda sıkıntıları olduğunu belirtmektedir. Bu durumun öncelikli olarak öğretmenin ekonomik durumuyla ilgili olabileceği düşünülebilir.

Tablo-11, Öğretmenlerin Orta Öğretim Fizik Öğretimi Amaçlarının Gerçekleşme Oranları İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

Mevcut Durum

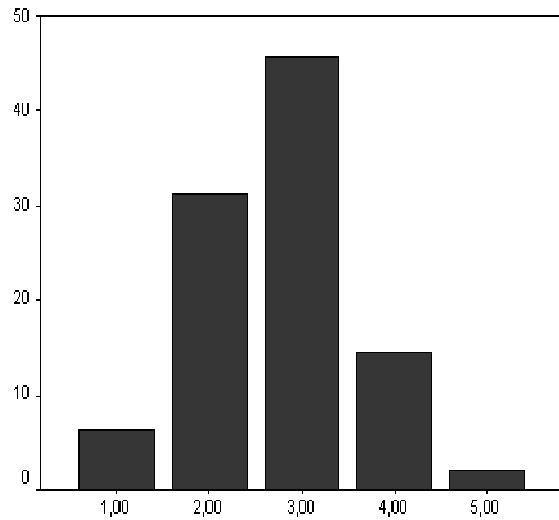
1,00: Fiziğin çok yaygın olan uygulamalarını daha iyi anlamalarına imkan sağlayacak temel kanunları ve kavramları öğretmek (f:10, %20,8), 2,00: Fizik olayları üzerinde bizzat inceleme, gözlem ve deney yaptırmak suretiyle araştırma yollarını kavramalarına, pozitif ve ilmi bir görüş ve düşünüşe sahip olmalarına imkan ve zemin hazırlamak (f:13, %27,1), 3,00: Fizik olaylarını derinliğine ve kapsamlı düşünebilmek, onlara nüfuz etmek (f:16, %33,3), 4,00: İlerde temel bilim dallarında yapacakları öğrenim için gerekli bilgi, tavır ve maharet kazanmalarını sağlamak (f:7, %14,6), 5,00: Öğrenme yollarını öğretmek (f: 2, %4,2)

Ankete katılan öğretmenlerin %33,3'lük bir oranı fizik öğretimi ile ilgili olarak belirlenen amaçlardan; "fizik olaylarını derinliğine ve kapsamlı düşünebilmek, onlara nüfuz etmek" şeklinde olanının gerçekleştiğini belirtmişlerdir. %27,1'lik bir öğretmen grubu da, belirlenen amaçlardan; "fizik olayları üzerinde bizzat inceleme, gözlem ve deney yaptırmak suretiyle araştırma yollarını kavramalarına, pozitif ve ilmi bir görüş ve düşünüşe sahip olmalarına imkan ve zemin hazırlamak" olan amacın daha çok gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. %20,8 düzeyinde bir öğretmen kitlesinin de belirlenen fizik öğretimi amaçlarından daha çok, "fiziğin çok yaygın olan uygulamalarını daha iyi anlamalarına imkan sağlayacak temel kanunları ve kavramları öğretmek" şeklinde olan hedefin gerçekleştiğini savunmuşlardır. %14,6'lık bir öğretmen grubu da bu amaçlardan; "ileride temel bilim dallarında yapacakları öğrenim için

gerekli bilgi, tavır ve maharet kazanmalarını sağlamak” olan amacın daha çok gerçekleştiğini savunmuşlardır. %4,2 düzeyinde bir öğretmen kitlesi de;”öğrenme yollarını öğretmek” olan hedefin gerçekleştiğini düşündüklerini vurgulamışlardır.

Bize göre burada gerçekleşmesi çok daha anlamlı olabilecek olan hedefin, belirlenen bu hedef ve amaçların hepsinin gerçekleştirilebilmesi olduğu gerçeğidir.

Tablo-12, Öğretmenlerin Ortaöğretim Fizik Öğretimi Amaçlarının Okullarında Gerçekleşip Gerçekleşmeyeceği İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

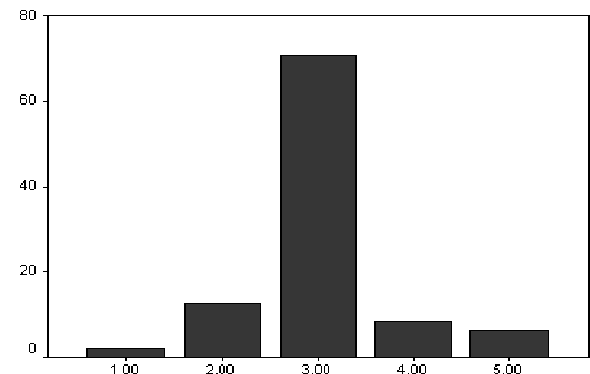
1,00: Tamamen katılıyorum (f:3, %6,3), 2,00: Katılıyorum (f:15, %31,3), 3,00: Kısmen katılıyorum (f:22, %45,8), 4,00: Katılmıyorum (f:7, %14,6), 5,00: Hiç katılmıyorum (f: 1, %2,1)

Grafikteki veriler, ankete katılan öğretmenlerin öğretim amaçlarının okullarda gerçekleşip gerçekleşmediği ile ilgili dağılımı vermektedir. Buradan anlaşılacağı üzere, %45,8 oranında bir öğretmen yoğunluğunun öğretim amaçlarının kısmi olarak gerçekleştiği yönünde görüşleri vardır. %31,3'lük bir orana sahip öğretmen grubunun da bu amaçların gerçekleştiği yönünde tespitleri vardır. %14,6'luk orana sahip bir öğretmen grubu da fizik öğretim amaçlarının gerçekleşmediği yönünde görüşleri olduğu anlaşılmaktadır. %2,1'lik bir orana sahip öğretmen de fizik öğretim amaçlarının kesinlikle gerçekleşmediği gibi iddialı bir vurgulama yapmıştır. %6,3 oranında öğretmen grubu fizik öğretim

amaçlarının kesinlikle gerçekleştiği gibi olumlu yönde iddialı bir kanaat ortaya koymuşlardır.

Fizik öğretim programı amaçlarının gerçekleştiği yönünde görüş ortaya koyan öğretmenlerin ankete katılan öğretmenler itibarıyla oranı, %37,6 düzeyinde kalmıştır. Bu da genel öğrenci başarısı açısından çok anlamlı bir sorunu ortaya koymaktadır. Anket verilerini genel olarak ifade etmek gerekirse, fizik öğretim programının amaçlarının öğretmenlerin çoğunluğunun görüşleri doğrultusunda gerçekleşmediğini söyleyebiliriz. Bu durumun da fizik öğretimi adına anlamlı ve önemli bir sorun olduğu açıktır.

Tablo-13, Öğretmenlerin Bu Günkü Fizik Öğretimi Programında Yer Alan Konular Hangi Esaslara Göre Düzenlendiği İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

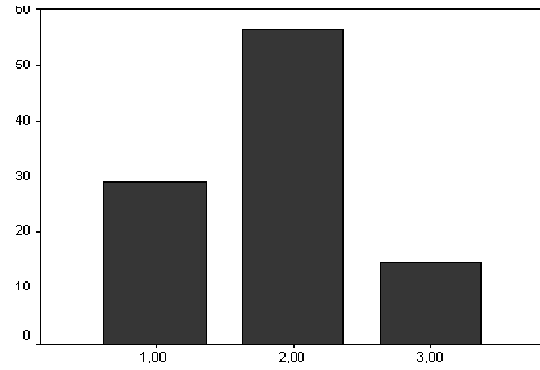
1,00: Öğrencilerin günlük yaşamından hareket edilerek (f: 1, %2,1), 2,00: Öğrencilerin eğitim seviyelerine göre (f:6, %12,5), 3,00: Basitten karmaşığa doğru ilkesine göre (f:34, %70,8), 4,00: Daha çok formül ve kurallara göre (f:4, %8,3), 5,00: Teknoloji ve sanayinin ihtiyaçlarına göre (f: 3, %6,3)

Fizik öğretim programı hazırlanırken konu içeriklerinin belirlenmesinde uyulması gereken kriterlere uyulup uyulmadığının anlaşılabilmesi açısından anlamlı ve önemli olan bu grafikteki verilerden anlaşılacağı gibi, %70,8 oranında bir öğretmen grubunun “basitten karmaşığa göre” kriterinin göz önünde bulundurulduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuca göre fizik öğretim programları hazırlanırken kuvvetli bir aşamalı ilkesinin dikkate alındığı söylenebilir. Buradan kısacası öğretilen bir fizik konusunun bir sonraki konuyu öğrenebilmenin ön koşulu olduğu anlaşılabilir. %2,1 oranında “öğrencinin günlük yaşamından hareket

edilerek” seçeneği tercih edilmiştir. İçerik hazırlama kriterlerinin en önemlilerinden olan “yaşama yakınlık” ilkesinin fizik öğretim programı hazırlanırken ihmal edilmiş olduğu gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin öğrenme motivasyonları açısından önemli olan bu kriterinde mutlaka göz önünde bulundurulması gerekir. “Öğrencilerin eğitim seviyelerine göre” kriterini tercih eden öğretmenlerin oranı da % 12,5 düzeyindedir. Programlı öğretim uygulamalarında öğrenci özellikleri önemli program belirleyicileridir. Öğretmenlerin %6,3’ü “teknoloji ve sanayinin ihtiyaçlarına göre” fizik programının hazırlanacağı kanaatini ortaya koymuşlardır.

Esasında yukarıdaki içerik hazırlama kriterlerinin hepsinin aynı oranda önemsenmesi ve program hazırlanırken mutlaka uyulması gereken unsurlar olduğu unutulmamalıdır. Hazırlanan bir fizik öğretim programının, öğretmenlerin %8,3’ünün savunduğu gibi, “daha çok formül ve kurallara göre” hazırlanması öğrenme başarısını olumsuz olarak etkileyebilecek olan bir durumdur.

Tablo-14, Öğretmenlerin Bu Günlük Fizik Öğretimi Programında Kullandığınız Ders Kitabındaki Konuların Sıralanışı, Öğrencilerin Yaş, İlgili ve Becerileri Arasındaki Gereksinimlerini Karşılatabilecek Nitelikte Olup Olmadığı İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

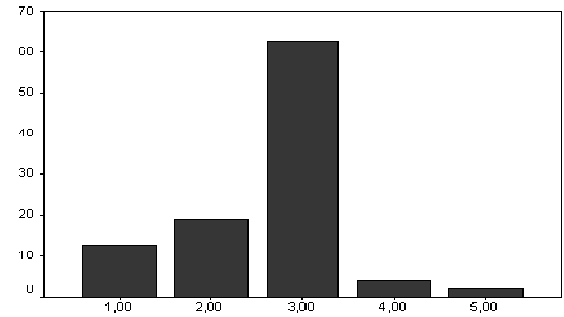
1,00: Öğrencilerin günlük yaşamından hareket edilerek (f: 14, %29,2), 2,00: Öğrencilerin eğitim seviyelerine göre (f:27, %56,3), 3,00: Basitten karmaşığa doğru ilkesine göre (f: 7, %14,6)

Öğretmenler, mevcut fizik öğretim programı çerçevesinde basılı materyaller olarak kullanılan ders kitaplarındaki konuların aşamalılık ilkesine göre sıralanışı ve öğrencilerin özelliklerine uygunluğu açılarından görüşlerini

%56,3 oranında “öğrencilerin seviyelerine göre”, %29,2 oranında öğrencinin günlük yaşamından hareket edilerek ve %14,6 oranında da “basitten karmaşığa göre” şıklarını tercih ederek ortaya koymuşlardır.

Bize göre doğru olanın, bir önceki grafikte de ortaya koymaya çalıştığımız gibi, içerik hazırlama kriterlerinin hepsinin dikkate alınmasıdır.

Tablo-15, Öğretmenlerin Halen Okutulmakta Olunan Fizik Ders Kitabının Önemli Gördükleri Üç Olumlu Yön le İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

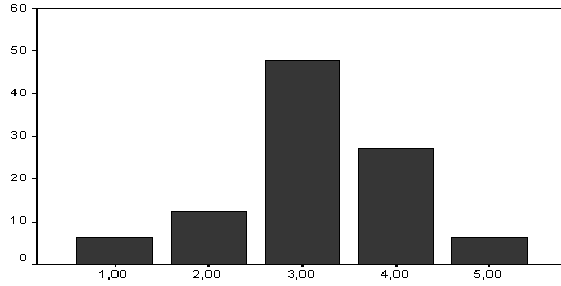
1,00: Görsel yönden çok güzel buluyorum (f: 6, %12,5), 2,00: Formüllerin çıkışlarına çok açık bir yolla değinmiş (f: 9, %18,8), 3,00: Örnek soruları çok (f:30, %62,5), 4,00: Çok sayıda deney ele almış (f:2, %4,2), 5,00: Konuların sıralanışı çok güzel (f: 1, %2,1)

Buradaki grafik bilgileri, araştırmamıza katılan öğretmenlerin halen okutulmakta olan fizik ders kitabının özellikle vurgu-ladığı üç önemli boyutu anket sorusuna verdikleri cevaplar kapsamında aşağıdaki şekilde değerlendirmişlerdir.

Öğretmenlerin %62,5’i ders kitaplarının örnek soru açısından oldukça yeterli olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenlerin %18,8’i de kullanılan ders kitaplarının, formüllerin çıkışlarına çok açık bir yolla değinmiş olduklarını belirtmişlerdir. %12,5’i ise, ders kitaplarının görsel yönden çok güzel olduklarını vurgulamışlardır. %4,2’si de çok sayıda deneyin ele alındığını ve %2,1’inin de konuların sıralanışlarını olumlu bulduklarını ifade etmek istemişlerdir.

Yukarıda öğretmenler tarafından vurgulanan ders kitabının görsel ve içerik boyutuyla sahip olması gereken özelliklerinin hepsinin esasında bir ders kitabında olması gereken önemli unsurlar olduğu bilinmektedir.

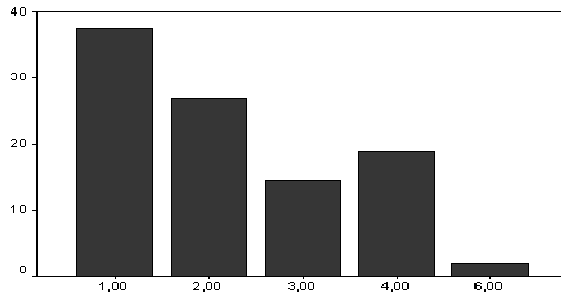
Tablo-16, Öğretmenlerin Fizik Dersi Öğretim Programını Uyguladıkları Öğrencilerinin Fizik Dersine Karşı İlgisi ve Tutumları İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

1,00: Çok fazla (f: 3, %6,3), 2,00: Fazla (f: 6, %12,5), 3,00: Normal (f:23, %47,9), 4,00: Az (f:13, %27,1), 5,00: Çok az (f: 3, %6,3)

Anket sorusunda vurgulanan fizik dersine karşı öğrenci tutumları ile ilgili anketimize katılan öğretmenlerin %47,9'u öğrencilerin fizik dersine karşı tutumlarının normal olduğunu, %27,1'i öğrenci ilgisinin zayıf olduğunu, %12,5'inin de öğrenci ilgisinin yeterli olduğunu, %6,3'ü öğrenci ilgisinin oldukça yeterli olduğunu ve yine %6,3'ü de oldukça yetersiz olduğunu vurgulamışlardır. Burada öğretmenlerin çoğunluğu fizik dersine karşı öğrenci ilgisinin yeterli düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Bir eğitim ve öğretim etkinliğinde öğrenci ilgisinin çok önemli bir değişken olduğu gerçeğinden hareketle, aksi durumda olan öğrencilerinde öğren-meye hazır hale getirilmeleri açısından bu tür noksanlıklarının giderilmesi gereği vardır.

Tablo-17, Fizik Öğretim Programını Yürüten Öğretmenlerin, Öğretim Yöntemlerinden Hangisine En Çok Ağırlık Verdiği İle İlgili Cevaplarının Dağılımı

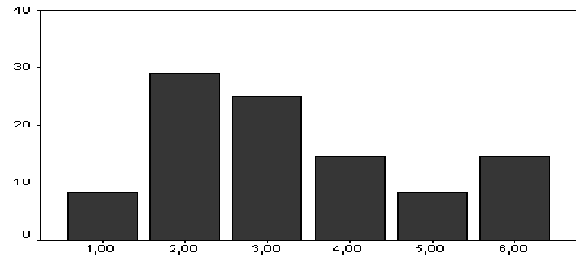

1,00: Örnek soru çözümü (f:18, %37,5), 2,00: Deney yapılması (f:13, %27,1), 3,00: Bilgisayar destekli öğretim (f:7, %14,6), 4,00: Soru cevap yöntemi (f:9, %18,8), 6,00: Diğer (f: 1, %2,1)

Grafikte vurgulandığı gibi, öğretmenlerin %37,5'i "örnek soru çözümü" yöntemine ağırlık verdiklerini, %27,1'i "deneysel" yaklaşımlara ağırlık verdiklerini, %18,8'i "soru cevap" yöntemi daha fazla kullandıklarını, %14,6'sı "bilgisayar destekli öğretime daha fazla yer verdiklerini ve %2,1'i de diğer birtakım uygulamalara daha fazla yer verdiklerini belirtmişlerdir.

Aslında fizik dersinin öğretiminde yukarıda vurgu yapılan uygulama tarzlarının hepsi öğretim süreci içerisinde gereklidir. Önemli olan öğretmenin hangi öğretim yöntemini nerede ve ne zaman kullanacağını biliyor olmasıdır.

Tablo-18, Öğretmenlerin Fizik Öğretim Tekniklerinden Hangisine En Çok Ağırlık Verdiği İle İlgili Cevaplarının Dağılımı

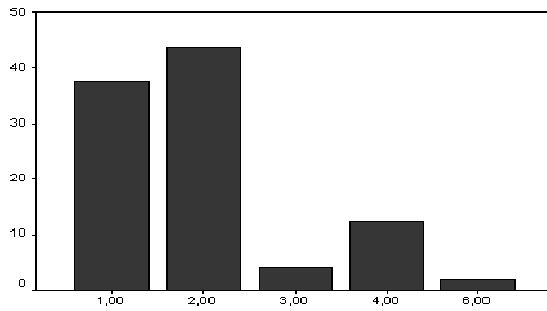

1,00: Dramatizasyon (f:4, %8,3), 2,00: Görsel araçlarla öğretim (f:14, %29,2), 3,00: Görsel ve işitsel araçlarla öğretim (f:12, %25,0), 4,00: İlgiye göre öğretim (f:7, %14,6), 5,00: Bireysel öğretim (f:4, %8,3), 6,00: Grupla öğretim (f: 7, %14,6)

Çalışmamıza katılan öğretmenlerin %29,2'si, fizik dersi öğretim etkinliklerinin uygulamasında "görsel araçlar" kullanarak dersleri daha somutlaştırarak öğrencilerin kavramalarını kolaylaştırmak istemektedirler. Öğretmenlerin %25'i "görsel ve işitsel araçların her ikisini de kullanarak fizik öğretim programını yürüttüklerini vurgulamışlardır. Burada kullanılan öğretim tekniği de insan duygularının her iki boyutuna hitap ederek öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Çünkü bir öğretim tekniği ne kadar fazla insan duygusunu işe koşarsa o kadar başarılı olur. Öğretmenlerin %14,6'lık bir bölümü "grupla öğretim" tekniğini kullandıklarını ifade etmişler, %8,3'ü "dramatizasyon" tekniğini ve %8,3'ü de "bireysel öğretim tekniği"ni kullanarak öğretim süreçlerini organize ettiklerini ortaya koymuşlardır.

Günümüzde öğretim süreçleri organize edilirken bireysel farklılıkların dikkate alınması ve ona göre öğretim yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi daha anlamlı bulunmaktadır. Öğretmenlerin yukarıda iki grafikte ortaya konulmaya çalışıldığı gibi, öğretim yöntem ve tekniklerinden öğrenci ve konu özelliklerinin durumuna göre faydalanmaları beklenir.

Tablo-19, Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulda Ders Kitabından Başka Araç ve Gereçlerden Hangisini En Çok Kullandıkları İle İlgili Cevaplarının Dağılımı

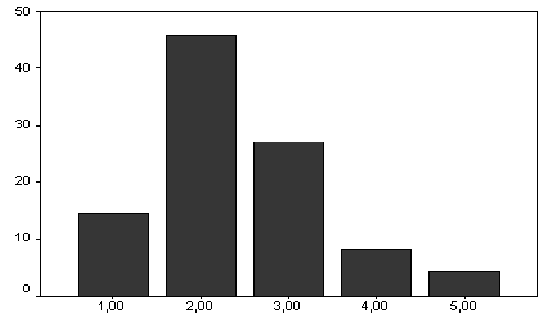

1,00: Çeşitli resim ve tablolar (f:18, %37,5), 2,00: Sınıf ortamına getirilebilen deney ve gözlem araçları (f:21, %43,8), 3,00: Radyo ve/veya teyp (f:2, %4,2), 4,00: Bilgisayar (f:6, %12,5), 6,00: Tepegöz (f:1, %2,1)

Fizik öğretim programını uygulayan öğretmenlerimizin sınıf içi uygulama etkinliklerinde uygulamamız kapsamında %43,8'i sınıf ortamına getirilebilen deney ve gözlem araçlarını ilave olarak kullandıklarını, %37,5'i çeşitli resim ve tablolardan faydalandıklarını, %12,5'i bilgisayardan yararlandıklarını, %4,2'si, radyo ve teyplerden istifade ettiklerini ve %2,1'i de tepegöz gibi öğretim teknolojileri ve araç – gereçlerden yararlandıklarını ortaya koymuşlardır.

Sınıf ortamında kullanılacak olan ders araç-gereç ve materyallerin seçimi; öğrencilerin özellikleri ve konu alanının özellikleri dikkate alınarak belirlenmelidir. Eğer öğretmenlerimiz buna dikkat ederek materyal temin ediyorlarsa sorun yok demektir. Yukarıda vurgulanan öğretim materyallerinin bir türü öğretim sürecinin her aşamasında kullanılacak diye bir düşünce çok doğru değildir. Öğretmen nerede, ne zaman ve hangi materyalin kullanılacağına belirttiğimiz ölçütler çerçevesinde karar vermelidir.

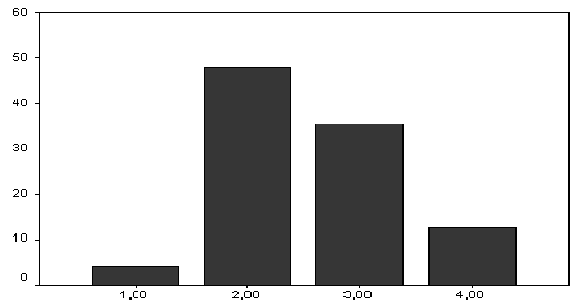
Tablo-20, Öğretmenlerin Sınıf Mevcutları Açısından Mevcut Durum İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

1,00: 24 ve daha az (f:7, %14,6), 2,00: 25-29 arasında öğrenci sayısı (f:22, %45,8), 3,00: 30-34 arasında öğrenci sayısı (f:13, %27,1), 4,00: 35-39 arasında öğrenci sayısı (f:4, %8,3), 5,00: 40-44 arasında öğrenci sayısı (f: 2, %4,2)

Sınıf mevcutlarının dağılımına bakıldığında, yığılmanın; %45,8 ile 25 -29 kişilik sınıflara sahip olan ve %27,1 oranında 30 – 34 kişilik sınıflara sahip olan öğretmenler şeklinde vurgulandığı anlaşıyor. Ayrıca öğretmenlerin %8,3'ünün 35 –39 kişilik, %4,2'sinin de 40 – 44 kişilik sınıfları olduğu düşünüldüğünde, sınıf mevcutlarının oldukça kalabalık olduğu anlaşılmaktadır. Günümüzde eğitim ve öğretim etkinliklerinin bireysel farklılıkları dikkate aldığı düşünüldüğünde, sınıf öğrenci mevcutlarının mutlaka makul düzeylerde olması gerekir.

Tablo-21, Öğretmenlerin Fizik Öğretim Programında Ayrılan Fizik Ders Saatlerini Yeterli Bulup Bulmadıkları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

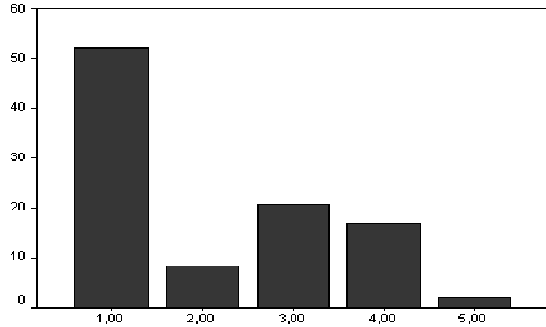
1,00: Çok yeterli buluyorum (f:2, %4,2), 2,00: Yeterli buluyorum (f:23, %47,9), 3,00: Kısmen yeterli buluyorum (f:17, %35,4), 4,00: Yeterli bulmuyorum (f:6, %12,5)

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin %47,9'u, fizik programı çerçevesinde fizik öğretimine ayrılan haftalık ders saatini yeterli

bulduklarını belirtmişlerdir. %35,4'ü, fizik öğretim programının haftalık ders saatini kısmen yeterli bulduklarını, %12,5'i haftalık ders saatlerini yeterli bulmadıklarını ve %4,2'sinin de hantalık fizik ders saatlerini oldukça yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir.

Grafik verileri, haftalık fizik öğretimi ders saatlerinin yeterli olduğunu belirten öğretmenlerin oranı toplamı; %52,1 ve yetersiz bulanların oranları toplamı da; %12,5 ve kısmen yeterli bulanların oranı da; %35,4 düzeyinde kalmıştır. Burada kısmen yeterli bulanlarla yetersiz bulanların oranları toplamı; %47,9 düzeyinde olduğundan, haftalık fizik öğretimi ders saatlerinin yeterli olmadığını ifade edenlerle yeterli olduğunu belirten öğretmenlerin sayıları aynı düzeylerde olduğundan bu noktada önemli bir sorun olduğu söylenebilir.

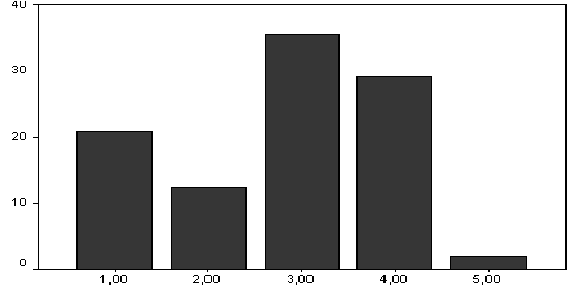
Tablo-22, Öğretmenlerin Sınavların Yapılma Şekilleri İle İlgili Düşüncelerinin Dağılımı

1,00: Soru ve cevap şeklinde (f:25, %52,1), 2,00: Ders kitabındaki alıştırmaları çözmesi şeklinde (f:4, %8,3), 3,00: Deneyleri yapmasını isterim (f:10, %20,8), 4,00: Seçtiğim konuyu anlatmasını isterim (f:8, %16,7), 5,00: Diğer (f: 1, %2,1)

Sözlü sınavların temel özellikleri, uygulama boyutlarının olmasıdır. Fizik öğretiminde de sözlü sınav yaklaşımları, fizik disiplin alanı adına gerçekleştirilen uygulamalar olarak ele alınmalı ve bu mantığa uyan uygulama yaklaşımları tercih edilmelidir. Yukarıdaki uygulama yaklaşımlarından hepsi uygulanabilir özelliklere sahip olduğundan süreç içerisinde hepsinin kullanılabileceğini söyleyebiliriz.

Tablo-23, Derse Giren Öğretmenlerin Öğrencilerin Başarı Durumunu ve Öğretim Sürecini Değerlendirme Yöntemleri İle İlgili Görüşleri

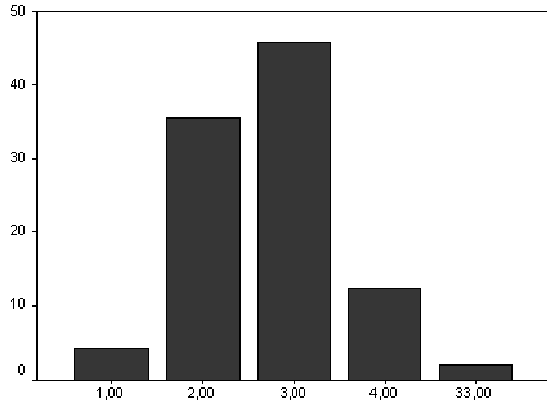
1,00: Test şeklinde (f:10, %20,8), 2,00: Defterdeki sorulara benzer (f:6, %12,5), 3,00: Kitaptaki sorulara benzer (f:17, %35,4), 4,0: Kitap ve defterin dışında (f:14, %29,2), 5,0: Diğer (f: 1, %2,1)

Eğitim ve öğretim süreçleri, uygulama boyunca ve süreç sonunda değerlendirme uygulamaları yapılmaktadır. Bir öğretim programının en önemli ve anlamlı boyutlarından birisi de değerlendirme boyutudur. Çünkü yapılan işin akredite edilmesi ve uygulama sürecinin hedeflenen başarılı bir sonucun elde edilmesi noktasında olumlu ve olumsuz noktaların tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınarak program geliştirme çalışmalarına temel teşkil etmesi için değerlendirme uygulamaları yapılmaktadır. Önemli olan yapılan değerlendirme çalışmalarında, uygulamanın kapsam geçerliliği, güvenilirlik ve geçerlilik kat sayılarının yüksek olmasıdır. Yapılan sınavlar değerlendirme ölçütlerinden birisidir. Özellikle çoktan seçmeli test sınavları buna bir örnek teşkil etmektedir. Test sınavı hazırlanırken test hazırlama teknik ve yöntemlerine de uyulması testin kapsam geçerliliği, güvenilirlik ve geçerlilik durumları açısından önemlidir. Zaman zaman öğretmenler tarafından uygulanmakta olan klasik ve bir iki soruyla yapılan değerlendirme uygulamaları ifade etmeye çalıştığımız kriterlere uymamaktadır. Bu tür değerlendirme etkinlikleri öğretmen ve öğrenci arasındaki doğru etkileşim ve güven ortamına da zarar vermektedir. Bu tür sınavlar daha çok dil öğretimi çalışmalarında yazma becerilerinin geliştirilmesine dönük olarak uygulanabilirler. Ancak burada da mutlaka şeffaf bir puanlama uygulaması yapılmalıdır.

Bir öğrenci açısından her hangi bir konunun öğrenilmiş – kavranmış olması demek, o öğrenciye o öğrendiği bilgiyi her ne türde sorularla yoklarsanız yoklayın mutlaka cevaplayabileceği beklenir. Eğer soru doğru

hazırlanmış bir soru ise sonuç böyle olmalıdır. Anket verilerimize bakıldığında, öğretmenlerin çoğunluğu, %35,4'ü kitaptaki sorulara benzer sorular sorduklarını belirtmişlerdir. Kitap kapsamındaki bilginin kavratılması için olumlu olabilir ama edinilen bilginin ötelenmesi adına başka kaynaklara veya öğretmenin kendi orijinal olarak hazırlayacağı sorular da kullanılmalıdır. Öğretmenlerin %29,2'si, kitap ve defter dışındaki kaynaklardan alınan soruları kullanarak yazılı yoklamaları yaptığını belirtmektedir. Testin kapsam geçerliliği varsa uygulanabilir.

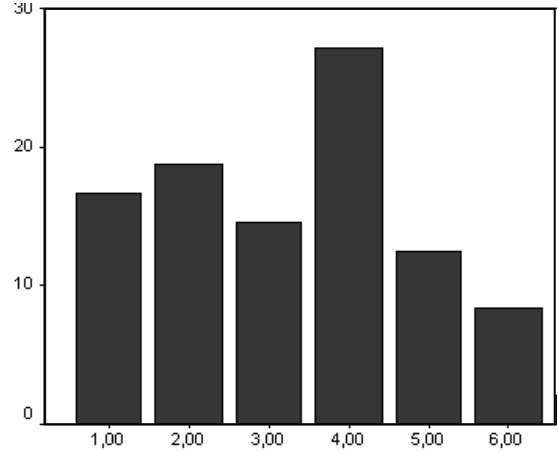
Tablo-24, Fizik Dersi Öğretmenlerinin Öğrencilerin Fizik Dersini Başarabilme Kapasiteleri İle İlgili Görüşleri

1,00: Tamamen katılıyorum (f:2, %4,2), 2,00: Katılıyorum (f:17, %35,4), 3,00: Kısmen katılıyorum (f:22, %45,814,6), 4,00: Katılmıyorum (f:9, %18,8), 5,00: Hiç katılmıyorum (f: 1, %2,1)

Anket verilerinden anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu öğrencilerin fizik dersinde başarısız oldukları doğrultusunda fikir ortaya koymuşlardır. Özellikle derse giren öğretmenlerin böyle bir açıklamada bulunmaları üzerinde mutlaka durularak başarısızlığı temel sebepleri araştırılmalıdır. Bu noktada önemli bir sorunun varlığı kabul edilmelidir. Şurası unutulmamalıdır ki, iyi olarak hazırlanan bir eğitim ve öğretim programı, eğitim sisteminin girdilerinin yeterli olması ve bilgi işlem basamağının doğru çalışması şartıyla öğrenciler açısından başarısız olunması, zeka boyutunda bir sorunun olması kaydıyla asla kabul edilemez. O zaman öğretmenin ya da programın başarısızlığından bahsetmek gerekir.

Tablo-25, Öğretmenlerin Belirlenen Amaçlara Göre Öğrenci Başarısını Olumsuz Etkileyen Nedenler İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

1,00: Sınıf mevcudunun fazla olması (f:8, %16,7), 2,00: Haftalık ders saatlerinin az olması (f:9, %18,8), 3,00: Yeterli sayıda fizik öğretmenin olmaması, verimin düşmesi (f:7, %14,6), 4,00: Fizik öğretmeni yetiştiren programların yetersiz oluşu (f:13, %27,1), 5,00: Okullarda yeterli araç ve gerecin bulunmaması (f: 6, %12,5), 6,00: Öğrencilerin yeterliliklerinin ve ilgilerinin az olması (f: 4, %8,3)

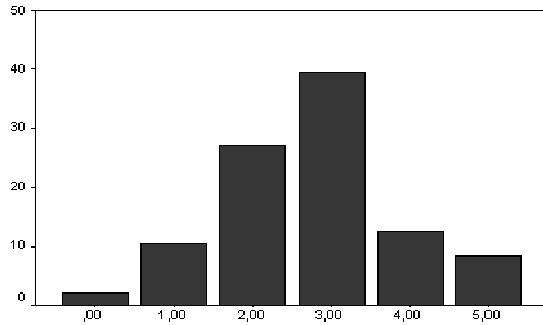
Araştırmamıza katılan öğretmenlerin, %27,1'i öğrencilerin başarıların olumsuz olarak etkileye değişkenlerin başında; fizik öğretmeni yetiştiren programların yetersiz olmasının geldiğini belirtmişlerdir. Elbette ki burada öğretmenler kendi yaşantıları kapsamında ve sanıyoruz oldukça gerçekçi bir değerlendirme yapmışlardır. Bu gün gerçekten ülkemizde bir öğretmen yetiştirme sorunu vardır. Zaman zaman öğretmen yetiştirme uygulamaları adına çok yanlış uygulamaların olduğunu hepimiz bilmekteyiz. Çalışmamızın başında bu görüşleri destekler nitelikte eğitim fakültesi mezunu olmayan öğretmenlerimizin de eğitim ve öğretim hizmetlerinin uygulanmasında görev yaptıkları gözlenmektedir. Öğretmenlerin %18,8'i haftalık ders saatlerinin az olmasını öğrenci başarısızlığının sebebi olarak göstermişlerdir. Bu tespit de oldukça mantıklı olduğunu düşünüyoruz. %14,6 düzeyinde bir öğretmen grubu da, başarısızlığın temel sebebinin yeteri kadar fizik branş öğretmenin olmamasına bağlamışlardır. Yine burada da bir öğretmen yetiştirme ve istihdam sorununun olduğu gözlenmektedir. %16,7 oranına sahip

öğretmen grubu, başarısızlığın sebebini aşırı kalabalık olan sınıf mevcutlarından kaynaklandığı üzerinde durmuşlardır. Öğrenci başarısı açısından ve bireysel farklılıkların ön plana çıkarılması görüşünü ifade eden yeni öğretim teknolojileri açısından da kalabalık sınıfların önemli bir olumsuzluk kaynağı olduğu anlaşılmaktadır. %12,5 oranında bir öğretmen grubu, başarısızlığın sebebini okullarda yeterli araç ve gerecin olma-masından kaynaklandığını ifade etmişlerdir ve %8,3 oranında bir öğretmen kitlesi de başarısızlık sebebini öğrenci motivasyonunda ki zayıflığa bağlamaktadırlar.

Yukarıdaki grafik değerlerine dayalı olarak öğretmenlerin vurgulamaya çalıştıkları öğrenci başarısını olumsuz etkileyen değişkenlerin hepsi oldukça anlamlıdır. Bu tür sorunların giderilmesi için mutlaka gerekli çalışmaların yapılması gerekir.

Tablo-26, Öğretmenlerin Ortaöğretim Fizik Dersi Öğretim Programı Amaçlarından Öncelikli Olarak Hangilerinin Gerçekleşmesi Gerektiği İle İlgili Görüşleri

Önerilen Durum

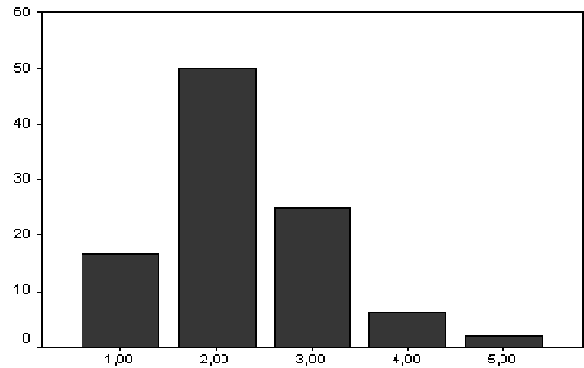
,00 : geçersiz cevap (f:1 , %2,1), 1,00: Fiziğin çok yaygın olan uygulamalarını daha iyi anlamalarına imkan sağlayacak temel kanunları ve kavramları öğretmek (f:5, %10,4), 2,00: Fizik olayları üzerinde bizzat inceleme, gözlem ve deney yaptırmak suretiyle araştırma yollarını kavramalarına , pozitif ve ilmi bir görüş ve düşünüşe sahip olmalarına imkan ve zemin hazırlamak (f:13, %27,1), 3,00: Fizik olaylarını derinliğine ve kapsamlı düşünebilmek, onlara nüfuz etmek (f:19, %39,6), 4,00: İlerde temel bilim dallarında yapacakları öğrenim için gerekli bilgi, tavır ve maharet kazanmalarını sağlamak (f:6, %12,5), 5,00: Öğrenme yollarını öğretmek (f: 4, %8,3)

Ankete katılan öğretmenlerin %39,6'sı, “fizik öğretim amaçlarından; fizik olaylarını derinliğine ve kapsamlı düşünebilmek, onlara

nüfuz etmek” şeklindeki bir amacın gerçekleştirilmesinin gereğini vurgulamak istemişlerdir. %27,1'i, “fizik olayları üzerinde bizzat inceleme, gözlem ve deney yaptırmak suretiyle araştırma yollarını kavramalarına, pozitif ve ilmi bir görüş ve düşünüşe sahip olmalarına imkan ve zemin hazırlamak” gibi bir amacın gerçekleşmesi amacının gerçekleşmesinin daha anlamlı olacağını vurgulamışlardır. %12,5'i “ileride temel bilim dallarında yapacakları öğrenim için gerekli bilgi, tavır ve maharet kazanmalarını sağlamak” hedefinin gerçekleşmesinin öğrencilerin öğrenme başarıları açısından gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. %10,4'ü “fiziğin çok yaygın olan uygulamalarını daha iyi kavramalarına imkan sağlayacak temel kanunları ve kavramları öğretmek” hedefinin gerçekleşmesini beklediklerini belirtmişlerdir. %8,3'ü “öğrenme yollarını öğretmek” hedefine vurgu yapmışlardır.

Esasında belirlenen hedeflerin hepsinin gerçekleştirilmesi beklenmelidir. Gerçekleşen amaçlar ile ilgili grafik değerlendirmesinde savunduğumuz gibi, fizik öğretim programı beklenen başarıya ulaştığı zaman, yukarıda belirtilen hedeflerin tümü gerçekleşmiş olacaktır. Esas beklentinin de bu olması gerekir.

Tablo-27, Fizik Dersi Öğretmenlerinin, Öğretimlerinin Etkili Olabilmesi İçin Aşağıdaki Yöntemlerden Hangisine Ağırlık Verilmelidir? Sorusuna Verilen Cevaplarının Dağılımı

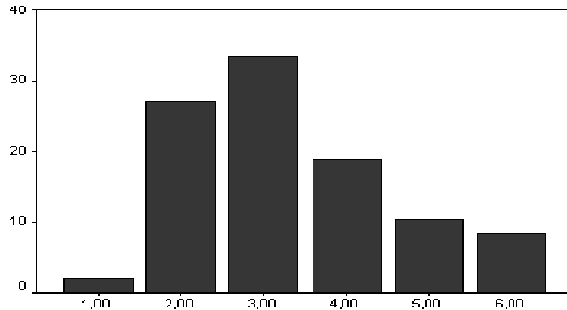
1,00: Örnek soru çözümü (f:8, %16,7), 2,00: Deney yapılması (f:24, %50,0), 3,00: Bilgisayar destekli öğretim (f:12, %25,0), 4,00: Soru cevap yöntemi (f:3, %6,3), 5,00: Tartışma yöntemi (f: 1, %2,1)

Çalışmamıza katılan öğretmenlerin, program kapsamındaki fizik öğretimlerinin etkili ve başarılı

olabilmesi için, %50'yi ifade eden yarısı “deney yapılması” gibi bir etkinliğe daha fazla ağırlık verilmesinin gerekli olduğunu savunmuşlardır. Bilindiği gibi programlı öğretim uygulamalarında, öğretilen konuların sınıf ortamında veya başka ortamlarda bir pratik yapma ve uygulama boyutuna sahip olması beklenir. Fizik dersinde deney yapılması da aynı uygulama tarzına örnek oluşturmaktadır. %25’ bilgisayarın öğrenme ortamına dahil edilmesi üzerinde durmuşlardır. Günümüzde en anlamlı ve daha fazla boyutlarıyla diğer birçok öğretim teknolojisini bir arada bulduran bilgisayarın eğitim ve öğretim etkinliklerinin bir parçası olduğu bilinmektedir. %16,7’si, örnek soru çözümü üzerinde durulmasının çok yararlı olacağını, %6,3’ü, soru cevap yöntemi veya tekniğinin kullanılmasını ve %2’si de tartışma yöntemine ağırlık verilmesini istemişlerdir.

Etkinliğe bir bütün olarak bakıldığı zaman, yukarıda vurgulanan yöntemlerin zaman zaman hepsinin işe koşulmasının daha yararlı olacağını söylemek isteriz. Öğretmenlerimizin de bu noktada öğrenci ve konu özelliklerine dayalı olarak daha esnek olmaları tam öğrenme açısından önemlidir.

Tablo-28, Öğretmenlerin Fizik Öğretiminin Etkili Olabilmesi İçin Aşağıdaki Tekniklerden Hangisine Ağırlık Verilmelidir? Sorusuna Verdikleri Cevaplarının Dağılımı

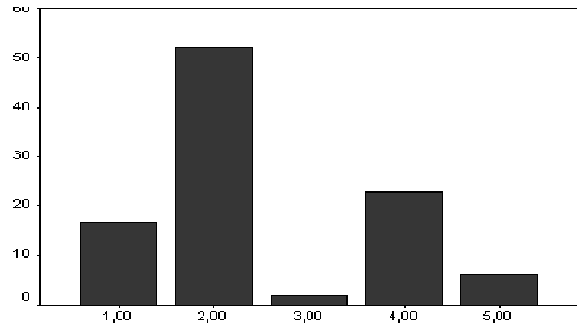

1,00: Dramatizasyon (f:1, %2,1), 2,00: Görsel araçlarla öğretim (f:13, %27,1), 3,00: Görsel ve işitsel araçlarla öğretim (f:16, %33,3), 4,00: İlgiye göre öğretim (f:9, %18,8), 5,00: Bireysel öğretim (f: 5, %10,4), 6,00: Grupla öğretim (f:4, %8,3)

Fizik öğretiminin daha etkili olabilmesi için, kullanılması gereken strateji, yöntem ve teknikler bellidir. Önemli olan konu alanı, içerik ve öğrenci özelliklerini dikkate alınması ve buna göre belirlenmeleridir. Öğretmenlerin

%33,3’ü, görsel ve işitsel araçlarla öğretim programının desteklenmesinin daha yararlı olacağını belirtmişlerdir. Bize göre de bu doğru bir yaklaşımdır. Çünkü bilindiği gibi, bir öğretim etkinliğinde duyu organlarının işe koşulması, öğrenci hazır bulunuşluk düzeyi açısından önemli bir avantaj sağlayacaktır. Sadece görsel araçların kullanılması gereğini vurgulayan öğretmenlerin oranı; %27,1 düzeyindedir. Burada hem görsel ve hem de işitsel araçların kullanımı varken sadece görsel boyutlu araçların kullanılması bir noksanlık oluşturabilir. İlgiye göre ve bireysel öğretim seçeneklerini tercih eden öğretmenlerin oranları toplamı; %29,2’dir. Aslında bu seçenekler, günümüz eğitim ve öğretim uygulamalarının gereğini yansıtmaktadır. %8,3’lük bir öğretmen grubunun tercih ettiği; grupla öğretim anlayışı biraz daha geleneksel ve uygulanabilirliği geçmekte olan bir uygulama tarzıdır.

Tablo-29, Öğretmenlerin “Çalıştığınız Okulda Ders Kitabından Başka Aşağıdaki Araç ve Gereçlerden Hangisi En Çok Kullanılmalıdır?” Sorusuna Verdikleri Cevaplarının Dağılımı

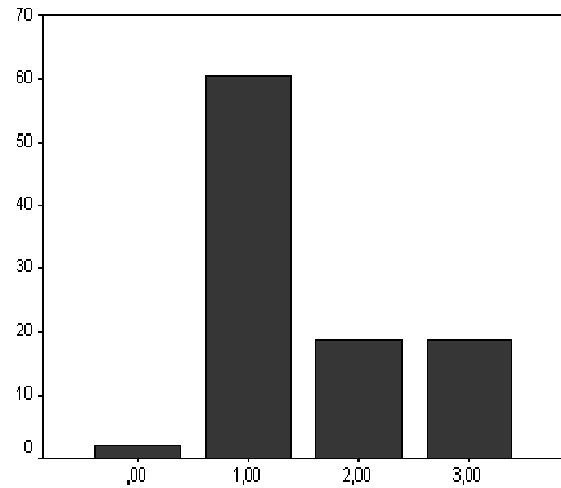

1,00: Çeşitli resim ve tablolar (f:8, %16,7), 2,00: Sınıf ortamına getirilebilen deney ve gözlem araçları (f:25, %52,1), 3,00: Radyo ve/veya teyp (f:1, %2,1), 4,00: Bilgisayar (f:11, %22,9), 5,00: Diğer (f: 3, %6,3)

Grafikteki bilgiler, öğretmenlerin; %52,1’i sınıf ortamına getirilebilen deney ve gözlem araçlarının kullanımından yana tavır koymuşlardır. Bu çoğunluk ve fizik öğretimi prensipleri açısından oldukça doğru bir yaklaşım tarzıdır. %22,9 oranında bilgisayara atıf yapılması da yine doğru bir yaklaşımdır. Çünkü artık bilgisayar her alanla ilgili eğitim ve öğretim etkinliklerinde temel öğretim teknolojisidir. İnternet kanalıyla ve hazır paket programların hem işitsel ve hem de görsel boyutta öğrencilerin hizmetine sunulması her

zaman arzu edilen bir durumdur. Çeşitli resim ve tablolar, radyo ve teypler ve başka materyaller kullanılabilir diyen öğretmenlerin oranları toplamı da; %25,1 düzeyindedir. Tabi burada da anlamlı unsurlar olabilir ancak diğerleri zaten bu unsurları da kapsamaktadır.

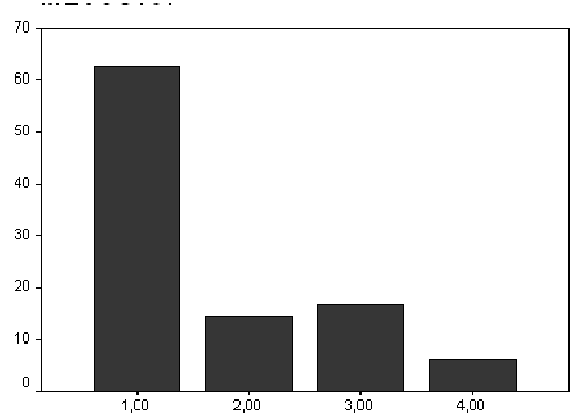
Tablo-30, Öğretmenlerin “Size Göre Fizik Öğretimi İçin Gerekli Olan Araç Gereçler Nereden Sağlanmalı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

0,00: Geçersiz yanıt (f:1, %2,0), 1,00: M.E.B.'dan (f:29, %60,4), 2,00: Okul aile birliğinden (f:9, %18,8), 3,00: Öğrencilerden (f:9, %18,8)

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun M.E.B.'dan temin edilmesi düşünceleri herhangi bir yanlışlığa meydan vermemek ve belli bir standardizasyon ve birliktelik adına olumlu bir yaklaşımdır. Ancak bilindiği gibi, bunun aksadığı durumlar olabilir ve o zaman öğretmenin kendisi de kullanılabilecek materyaller geliştirebilmelidir. Esasında öğretmen ve öğrencilerin birlikte geliştirecekleri materyaller daha da etkili olabilir. Okul aile birliği seçeneği %18,8 düzeyinde tercih edilmiştir. Ancak eğitim ve öğretim sistemimiz açısından aile boyutunun önemli sorunları olduğu düşünülürse bu bakış açısının çok anlamlı olacağını söyleyemeyiz. Öğretmenliğin profesyonel düzeyde uzmanlık gerektiren bir meslek olması da, öğretmen olmayanların bu işi yürütmelerine izin vermez. Yine %18,8 düzeyinde öğretmenin belirttiği gibi, öğrenciler bu sürece dahil edilebilirler.

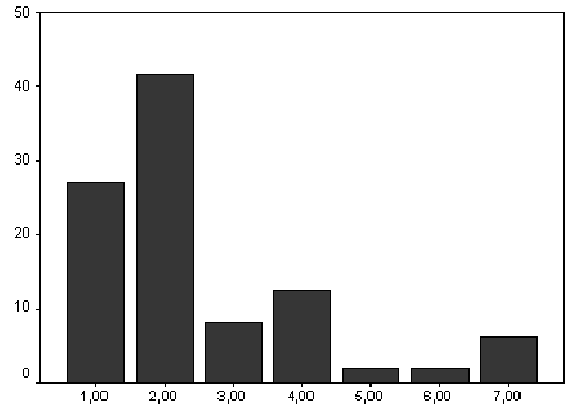
Tablo-31, Çalıştığınız Okulda Sınıf Mevcutları Ortalama Ne Kadar Olmalıdır? Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

1,00: 24 ve daha az öğrenci sayısı (f:30, %62,5), 2,00: 25-29 öğrenci sayısı (f:7, %14,6), 3,00: 30-34 öğrenci sayısı (f:8, %16,7), 4,00: 35-39 öğrenci sayısı (f:3, %6,3)

Bilindiği gibi, sınıf öğrenci sayısı ne kadar az olursa, başarının da o ölçüde artacağı inkar edilemez bir gerçektir. Öğretmenlerin çoğunluğunun da bu doğrultuda fikir ileri sürmeleri oldukça olumludur. Çünkü daha öncede ifade edildiği gibi, artık eğitim ve öğretim uygulamaları bireye dönük hizmet alanı oluşturmaktadır.

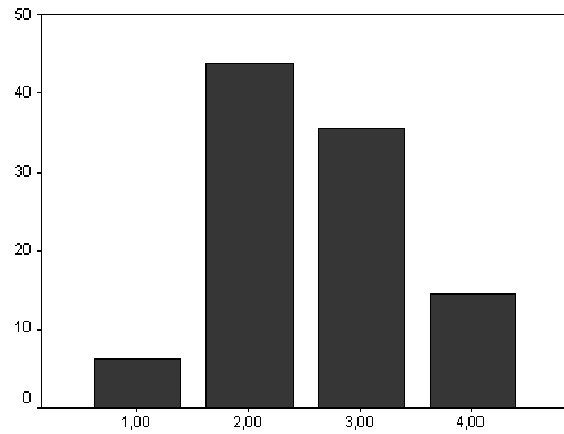
Tablo-32, Ders Öğretmenlerinin Fizik Öğretim Programı Ders Saatleri Konusundaki Düşüncelerinin Dağılımı

1,00: 5 saat (f:13, %27,1), 2,00: 6 saat (f:20, %41,7), 3,00: 7 saat (f:4, %8,3), 4,00: 8 saat (f:6, %12,5), 5,00: 9 saat (f:1, %2,1), 6,00: 10 saat (f:1, %2,1), 7,00: 11 saat (f:3, %6,3)

Haftalık fizik ders saatleri toplamının 6 saat olmasını arzu eden öğretmenlerin anket çalışmamıza katılan öğretmenlerin oranı; %41,7'dir. Gerçekten haftalık fizik ders saatinin 6 olması yeterli olabilir. Önemli olan bu ders saatlerinin olması gerektiği gibi değerlendirilmesidir. Öğretmenlerin %27,1'i haftalık fizik ders saatinin 5 saat olmasının yeterli olacağını belirtmişlerdir. %12,5'lik bir oran ise, 8 saat olmasından yana dırlar. Esasında bu ders saatleri birbirlerine yakın değerler taşıdığından, öğrencilerin diğer ders saatleri de göz önünde bulundurularak ona göre bir fizik ders saati belirlenebilir. Ancak fen liseleri gibi fen bilimleri alanında eğitim veren okullarda bu süre diğer öğretmenlerin ifade ettikleri gibi artırılabilir.

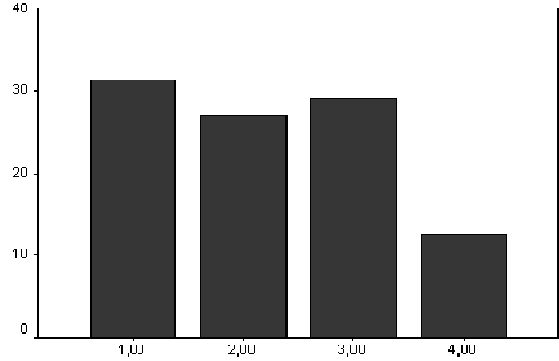
Tablo-33, Öğretmenlerin Fizik Dersi Öğretimi Hangi Yaşlarda Başlamalı? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

1,00: 5 ve daha küçük yaş (f:3, %6,3), 2,00: 6-10 yaş arası (f:21, %43,8), 3,00: 11-15 yaş arası (f:17, %35,4), 4,00: Diğer (f:7, %14,6)

Grafik verilerinden anlaşıldığı kadarıyla, araştırmamızda yer alan öğretmenlerin %43,8'i, 6-10 yaş arası çocukların fizik eğitimi alabileceklerini, %35,4'ü 11-15 yaşlar arasının uygun olacağını ve %6,3'ü de 5 ve daha küçük yaşların uygun olacağını belirtmişlerdir. Burada göz önünde bulundurulması gereken durum; öğrencilerin somuttan daha soyut kavrama düzeylerinin yeteri kadar gelişmiş olduğu bir gelişim dönemidir. Beklide bu karar gelişim psikologları gibi ilgili alanlarda uzman olan kişiler tarafından verilmeli ve gelişmiş ülkelerdeki uygulamalarda dikkate alınmalıdır.

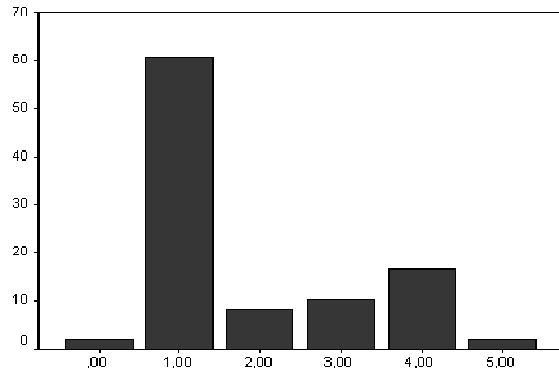
Tablo-34, Öğretmenlerin Fizik Derslerine Girdikleri Öğrencilerinin Fizik Dersinde Başarılı Sayılmaları İçin Yüzde Kaçlık Bir Başarı Yeterli Olacağına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

1,00: %45'lik başarı yeterli (f:15, %31,3), 2,00: %50'lik başarı yeterli (f:13, %27,1), 3,00: %60'lik başarı yeterli (f:14, %29,2), 4,00: %70'lik başarı yeterli (f:6, %12,5)

Aslında buradaki karara fizik dersinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışsal becerileri kapsayan program hedefleri rehberlik etmelidir. Okul türünün de önemli belirleyicilerden olduğu unutulmamalıdır. Çünkü asgari bir fizik bilgisinin mi, yoksa tam öğrenmenin mi hedeflendiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo-35, Öğretmenlerin; öğrencilerin fizik öğrenim başarısı ölçülürken ne tür sınavlara ölçüt olarak yer verilmelidir? Sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

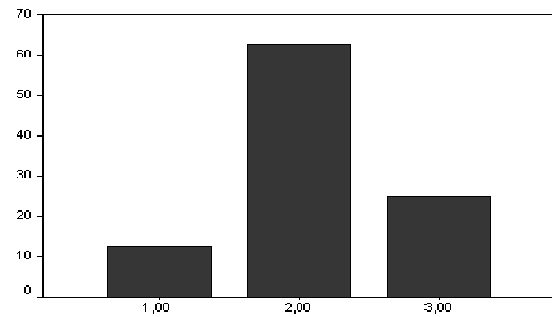

1,00: Hem yazılı hem sözlü sınavlara (f: 29, %60,4), 2,00: Sadece sözlü sınavlara (f:4, %8,3), 3,00: Sadece klasik tip sınavlara (f:5, %10,4), 4,00: Testlerle sözlü sınavlara (f:8, %16,7), 5,00: Diğer (f: 1, %2,1)

Öğretmenlerin mevcut durumla ilgili görüşlerinin yer aldığı kısımda belirttiğimiz gibi, önemli olan ölçüt olarak kullanılan değerlendirme aracının kapsam geçerliğinin

olması, öğrencilerin özelliklerine uygun olması, güvenilirlik ve geçerlilik kat sayısının yeterli düzeyde yüksek olmasıdır. Bu kriterlere uyan bir değerlendirme aracı kullanılabilir. Öğretmenlerin çoğunluğu da hem yazılı ve hem de sözlü sınavların öğrenci başarısının değerlendirilmesi açısından yeterli olabileceğini vurgulamışlardır. Bu sürece uygulama türü boyutlar da ilave edilebilir.

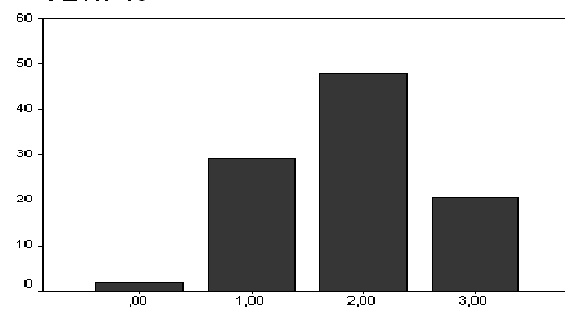
Tablo-36, Hizmet-içi eğitimde aşağıdakilerden hangisine önem verilmeli? Sorusuna verilen cevapların dağılımı

1,00: Öğretmenlik formasyon bilgisine (f: 6, %12,5), 2,00: Derinleşme ve uzmanlaşma sağlayacak alan bilgisine (f:30, %62,5), 3,00: Alan ve meslek bilgilerinin dengeli sunulmasına (f:12, %25,0)

%62,5 oranla öğretmenlerin çoğunluğu, hizmet içi eğitim kurslarında derinleşme ve uzmanlaşma sağlayacak alan bilgisine ağırlık verilmesini istemişlerdir. Bu görüşe bizde katılıyoruz. Çünkü bu talep diğer talepleri de bir ölçüde yansıtmaktadır.

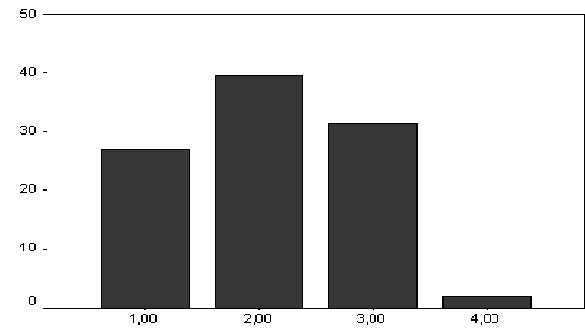
Tablo-37, Öğretmenlerin, fizik dersi öğretmenleri yetiştirirken en çok hangi konunun üzerinde durulmalı? Sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

1,00: Fizik öğretimi yöntem ve teknikleri (f:14, %29,2), 2,00: Fizik öğretimi ölçme ve değerlendirmesi (f:23, %47,9), 3,00: Fizik öğretiminde araç ve gereç kullanımı (f:10, %20,8)

Öğretmenlerin anket sorusuna verdikleri cevapların hepsi fizik öğretim programı uygulamalarında mutlaka üzerinde durulmaya değer konu alanlarını ifade etmektedirler. Öğretmenlerin çoğunluğu, %47,9'u, "fizik öğretimi ölçme ve değerlendirmesi" yaklaşımının daha fazla dikkate alınmasını istemişlerdir. Öğretmenin ve öğrencilerin dönüt olarak belirlenen durumlara karşı vaziyet almaları için bir öğretim programının en temel unsurlarından birisi de değerlendirme boyutudur. %20'si, fizik öğretiminde araç ve gereç kullanımı üzerinde durmuşlar ve %29,2'si de fizik öğretiminde yöntem ve tekniklerin kullanımına ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Yukarıda belirtilen konuların hepsi öğretmenlerimizin üzerlerinde durmaları öğrenci başarısı açısından anlamlıdır.

Tablo-38, Öğretmenlerin, fizik öğretmen-lerinin iş başında eğitimi için nasıl bir yol kullanılmalı? Sorusuna verdikleri cevapların dağılımı

1,00: Yayın organları ile (f:13, %27,1), 2,00: M.E.B. merkezlerine çağrılarak (f:19, %39,6), 3,00: Uzmanların okullara gelmesi şeklinde (f:15, %31,3), 4,00: Diğer (f:1, %2,1)

Çalışanların değişen ve gelişen yeni teknolojiler ve disiplin alanları bağlamında yetiştirilip adeta güncellenmeleri küreselleşen dünyanın rekabetçi ortamında temel güç kaynaklarından birisidir. Öğretmenlerimizin hizmet içi eğitim çalışmaları da bu açıdan bakıldığı zaman, oldukça önemli olduğu anlaşılacaktır. Bu uygulama çalışmasının eğitim ve öğretim süreçlerini olumsuz etkilemeyecek zaman ve zeminlerde yapmak en akılcı olanıdır. Öğretmenlerimizin %31,3'ü, bu alanlarda yetişmiş uzmanların okullara gelerek süreç esnasında ve uygulama başında bu hizmeti daha da bireysel olarak yürütmelerini istemişlerdir.

Bu uygulama tarzının etkililiği düşünüldüğünde, bu öğretmenlere hak vermek gerekir. %39,6'sı, öğretmenlerin M.E.B. merkezlerine çağrılmalarını, %27,1'i yayın merkezlerine çağrılmalarını, %2,1'i de başka yollar önermişlerdir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmamız ile gelişen ve değişen yeni öğretim teknolojileri çerçevesinde, yenilenmek istenen "Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Programı" ile ilgili katkılar sağlamak düşüncesiyle gerçekleştirilmiştir. Bu maksatla fizik dersi müfredat programı, uygulama ve öğretme-öğrenme etkinliklerinde görev yapan fizik öğretmenlerinin gözlem ve yorumlarına dayalı olarak değerlendirilmiştir..

Anket sorularımıza katılımcı öğretmenlerin verdikleri cevaplar çerçevesinde hazırlanan grafik ve tablolar ile ilgili geniş yorumlar yapılmış olmakla beraber, bu kısımda da daha genele yönelik yorum ve program geliştirme çalışmalarına ışık tutmak maksadıyla birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmamız sonucunda, araştırma problemi olarak belirlediğimiz soruların cevapları şu şekilde oluşmuştur:

* liselerde ve ortaöğretim kademelerinde uygulanan fizik öğretimi programının, öğrencilerimizin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak düzeyde organize edilmiş olduğunu, mevcut durum açısından ve öğrencilerin girdikleri ÖSS sınav sonuçlarından da anlaşılacağı üzere söyleyemeyiz. Çalışmamıza katılan öğretmenlerimiz de, bu konuda esaslı bir ihtiyaç analizinin yapılması gerektiğini farklı şekillerde vurgulamak istemişlerdir. Esasında program geliştirme çalışmalarında yapılması gereken temel belirleyicilerden en önemlisi, ihtiyaç analizidir.

* Uygulanan fizik öğretim programı, çağdaş öğretim yöntemleri ve uygun destekleyici öğretim teknolojilerinin kullanımıyla desteklenip desteklenmediği konusunda da önemli sorunların olduğu anlaşılmıştır. Öğretmenlerimizin olması gereken durum ile ilgili değerlendirilmelerinde ortaya koydukları talep

ve beklentileri, çeşitli noksanlıkların olduğunu ifade etmektedir. Bu konuda gerekli tedbirlerin alınarak, destekleyici ders araç gereç ve materyalleri ile desteklenmesi yoluna gidilmelidir.

* Fizik eğitimi veren öğretmenlerin hepsinin, alanlarında yeterli düzeyde alan ve formasyon bilgilerine sahip oldukları söylenemez. Anket sorularımıza katılımcı öğretmenler tarafından verilen cevaplar çerçevesinde değerlendirme yapıldığı zaman, hizmet içi eğitim alma gereği vurgulanmıştır. Günümüzde eğitim fakültelerinin yeterli düzeyde alan ve formasyon bilgisine sahip öğretmenler yetiştirmesi konusu ve özellikle, öğretmenlik uygulaması ve okul deneyimi gibi etkinliklerin gerçekleştirilmesi ile ilgili problemlerinin olması nedeniyle, öğretmenlerimizin meslek içi eğitim çalışmaları büyük bir önem taşımaktadır. Ayrıca öğretmenlerimizin her an kendilerini yenilemeleri ve güncellemeleri için gereken bazı ilave harcamalar yapmaları gerekir. Ancak öğretmenlerimizin ekonomik durumları buna çok uygun değildir. Bir fizik öğretmenin fizik ve fen alanlarında dünyadaki bilimsel gelişmeleri kullanabileceği çeşitli teknolojik imkanları kullanarak takip edip, bu bilgileri de öğrencileri ile paylaşması önemli önceliklerden birisidir. Çünkü mevcut bilginin mutlak ve değişmez gerçekleri ifade ettiği söylenemez. Göreceli olan bilgi kavramının mevcut veriler ışığında o an için doğruya en yakın değer olduğu ve değişen bilgi teknolojileri boyutunda her an değişebilir ve değişmekte olan değerler ifade ettiği bilinmektedir

* Eğitim ve öğretim etkinliklerinde görev yapan öğretmenlerin tümü ve özellikle de bu değişimin daha çok gerçekleştiği fen bilimleri alanlarında görev yapan öğretmenlerin, bu değişim ve gelişime ayak uydurmaları zorunludur. Aksi halde uygulanabilirliği geçmiş ve beklide o an için yanlış olduğu anlaşılan bilgileri, öğrenciye aktarmak gibi bir yanılgıya düşülür. Günümüzde ve ülkemizde, bu durumlarla ilgili olarak çok önemli sorunların olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin bu sorunları derhal giderilmeli ve daha sonrada, öğretmenler çok ciddi bir şekilde denetlenmelidir. Bu denetimler sonunda da çalışkan, özverili, her an kendini geliştiren ve

başarılı öğretmenlerin mutlaka bir farkları olmalıdır. Bu öğretmenler; görevde yükseltme, çeşitli unvanlar ve maddi olarak ödüllendirilebilirler.

* Öğretmenlerimizin hizmet içi kurslara katılmaları konusunda da çeşitli zaman ve mekan sorunları ile bu kursların amacına uygun olarak uzman eğitimciler tarafından yaptırılmaları gibi konularda da gerekli tedbirlerin alınması gereği vardır.

* Öğrencilerin uygulanan fizik programı çerçevesinde, giriş davranışları ve hazır bulunuşluk düzeylerinin makul seviyelere çıkarılabilmesi için, bireysel farklılıklar kapsamında ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri çerçevesinde, belirleyici çalışmaların yapılması öğrenci başarısı açısından yararlı olacaktır.

Günümüzde eğitim ve öğretim uygulamalarının, artık bireyin kendi yetenek ve kabiliyetleri doğrultusunda yetiştirilip, bağımsız ve hür olarak kendini gerçekleştirmesi gibi bir hedefe odaklanmış olması, bu faaliyet alanının bağımsız, bağlantısız ve sadece milletin menfaatleri, beklentileri, toplumsal düzeyde ihtiyaç duyulan ve dünya ölçeğinde rekabetçi ve bireysel teşebbüs yeteneği gelişmiş, müteşebbis ruhlu bireylerin yetiştirilmesi, eğitim sisteminin temel uğraşı alanları olmalıdır.

Okul yöneticilerinin birtakım siyasi mülahazalarla, siyasi otorite tarafından hiçbir liyakat ve özelliğe bakmadan atanmaları, eğitim ve öğretim uygulamalarına vurulan en büyük darbedir. Çünkü bu insanlar, biraz önce öğretmenlerle ilgili vurgulamaya çalıştığımız durumlarda, toplumsal, öğrenci merkezli ve eğitim bilimlerinin genel karakteristiği doğrultusundan ziyade, kendisini oraya getiren siyasi otoritenin beklentileri ve menfaatleri doğrultusunda bir hizmet alanı oluşturacaklardır.

Kısacası aklını ve beynini başka birtakım menfaat odaklarına ipotek edip, ruhunu köleleştiren yöneticilerin yönettiği bir okulda, öğrencilerin bağımsız ve hür olarak kendilerini gerçekleştirmeleri beklenemez. Bu tür yöneticiler değişim ve gelişimin önündeki en büyük engellerdir. Kendileri asla tenkit edilemezler ve yaptıkları her yanlışın ve yerine getirdikleri buyrukların doğru sebepleri olduğunu ima ederler. Halbuki sebebi ne olursa

bir yöneticinin yaptığı yanlış yanlıştır ve doğru da doğrudur. Bu kavramlar bireysel farklılıklar gösteremezler.

Bu durum öğretmenler arasında ki güven ve birliktelik adına, eşgüdümü de yok ederek siyasi çözülme ve gruplaşmaları da beraberinde getirmektedir. Artık öğretmen, kim yaparsa yapsın yanlışla yanlış ve doğruya doğru deme adına meslek ahlakını da kaybetme durumuyla karşı karşıyadır. Öğretmenlik mesleğinin temel özelliklerinden birisi; ülkenin geleceğini hazırlarken, yanlışları doğrularıyla yer değiştirmektir. Birtakım kaygılar yüzünden yanlışla yanlış dahi diyemeyen bir öğretmenin hangi doğruları neyin yerine ikame edeceği değerlendirilmelidir.

Kaynaklar

- Bakaç M ve Sılay İ, 1999. Fizik öğretmen adaylarının yetiştirilmesi sürecinde fizik dersinin amaçlarının rolü üzerine bir çalışma. *D.E.Ü Buca Eğt Fak Derg* 11: 266–270.
- Budak Y ve Demirel Ö, 2003. Öğretmenlerin hizmet-içi eğitim ihtiyacı. *Eğt Yön Derg* 33: 62–81.
- Çakmak O, 2004. Fen eğitiminin yeni boyutu: Bilgisayar-Mültimedya-İnternet destekli eğitim. *D.E.Ü Buca Eğt Fak Derg* 11: 116–125.
- Çorlu MA, 1999. Fizik eğitiminin değişen dünyaya uyumu. *D.E.Ü Buca Eğt Fak Derg* 11: 136–142.
- Kazak S, Yürük N, Çakır ÖS ve Sungur S, 1999. Müfredat geliştirmede yeni bir yaklaşım. *D.E.Ü Buca Eğt Fak Derg* 10: 269–274.
- Yiğit N ve Akdeniz AR, 1999. Müfredat Geliştirmede yeni bir yaklaşım. *D.E.Ü Buca Eğt Fak Derg* 10: 37-43.